

ЎЗБЕКИСТОН
БОЛАЛАРИ ВА
ЎСМИРЛАРИНИНГ
ЎЗНОМАСИ

ТОНГ НОЛОДУЗИ

ЎЗНОМА 1929 ИИЛ, 1 АВГУСТДАН «ЛЕНИН УЧҚУНИ» НОМИ БИЛАН ЧИҚА БОШЛАГАН.

«Биз ҳамма нарсага қодирмиз»

ШИОРИ ОСТИДА ГУЛИСТОН ШАҲРИДА
НОГИРОН БОЛАЛАР I ВИЛОЯТ
ФЕСТИВАЛИ БЎЛИБ ЎТДИ.

— Лекин ўғлим устачиликка кўпроқ қизиқади, — дейди Шарофат опа. — Ҳовлида каптарлар учун қуриб қўйган жуда кўп уячалари бор. Кичкина курсилар ҳам ясай олади.

Дўхтирлар Мустафонинг дардига шифо топанларича йўқ ҳали...

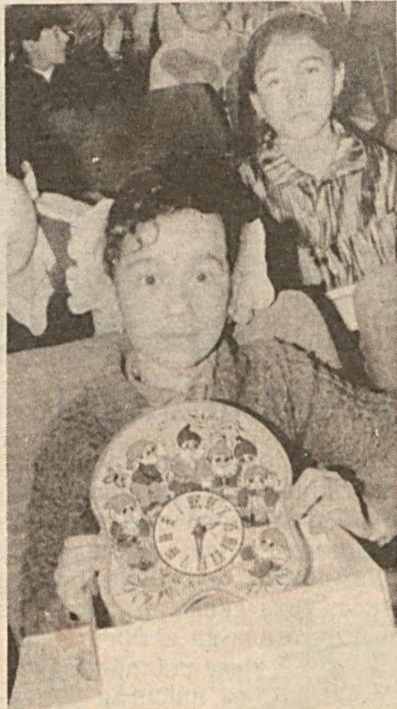
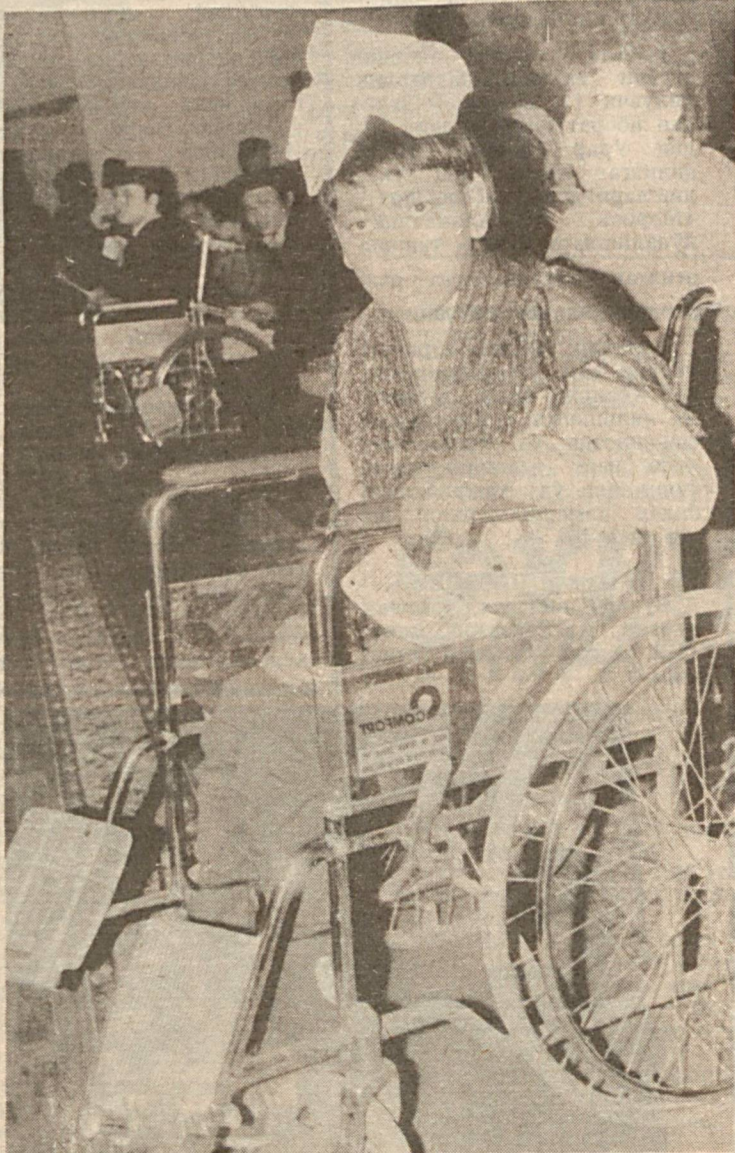
Турли ҳаваскор гуруҳлар ўз саҳналари билан қатнашиб бўлишгач, навбат фестивалнинг бевосита қатнашчиларига берилди.

Сирдарё туманидаги 71-ёрдамчи мактаб-интернатнинг 6-синф ўқувчиси Элёр Аҳмедов ўзи яхши кўрган

кўшиқни айтиб берди. Бунинг учун Элёрга фестивалдан эсдалик сифатида радиоприёмник совға қилишди.

Кўзлари тийрақкина, миёнида кулиб турган Замира Рустамова эса кўшиқ айтиб бергани учун малласоч кўзгирчоққа эга бўлди. Кечанинг қолган 100 нафар қатнашчиси ҳам совға-салом олди.

— Бизнинг фестивалга «Наби» мустақил броккер фирмаси, «Монолит» кичик корхонаси ва ПМК-45 ҳомийлик қилишди, — дейди Георгина Григорьевна Хван,

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● Бугунги кунда сифатсиз билим бериш баъзи вилоятлардаги ўқитувчилар учун фойдали бўлиб қолди. Нега десангиз, Пермдаги бир қатор мактаб ўқувчиларининг дарсларда қилган шўхликлари, мактабга келмагани, икки баҳо олгани учун ота-оналари 25 сўм миқдорда жарима тўлашга мажбур диллар. Амур вилоятидаги Завитинск шаҳри мактабларида эса мактаб «ғазнаси»га қарз бўлган ўқувчилар рўйхати энг кўзга кўринарли жойга илинган «Эълонлар доскаси»дан жой олган.

● Темир йўл атрофларида истиқомат қилувчи болаларнинг кейинги пайтлардаги шўхликлари чегара билмайди. Поезд дераза ойналарини синдиришда моҳир бўлиб кетишгани ҳеч кимга сир эмас. Шу билан бирга бундай ишдан жаҳли чиққан темир йўлчи амакилари ҳам жазо беришнинг янги-янги усулларини ўйлаб топишмоқда. Ана шундай жазодан бирини яқинда украинлик депо ходими Синельников ўйлаб топди — у қўлга тушган болакайни катта рефренжератор машинанинг музлатгичига солиб, ўттиз км. йўл босиб ўтди. Бундай жазодан кейин ҳар ким ҳам шўхлик қилишга жазм қилмаса керак.

ЭСКИ НАРХДА ҚОЛАДИ

Озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ошиши муносабати билан бошқа республикалардаги мактаб ошхоналари таомлари ҳам қимматлашиб кетди. Ўзномалардаги хабарларга қараганда, мактабда тушлик қилиш бир ўқувчига Хабаровскда 7 сўм, Олмаотада 8 сўмга тўғри келаяпти. Уларни ўқиб, куни кеча бизнинг жумҳуриятимизда ҳам эркин нарх белгилангач, ота-оналар ташвишга тушиб қолишди: «Бизда ҳам шундай бўладими?» Биз масалага ойдинлик киритиш мақсадида худди шу савол билан Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ёрдамчиси В. Г. Винтовкина мурожаат этдик.

— Бошқа жумҳуриятларга нисбатан бизда оилаларда болалар сови кўпчилиги ҳисобга олинган ҳолда бу масала эркин нарх-наво белгиланган кунгача республика Вазирлар Маҳкамасида кўриб чиқилди ва унинг шу йил, 9 январда қабул қилган 4-қарорининг 8-бандига асосан мактабларда 1—5-синфларга берилётган бецул нуоушта ва имтиёзли тушлик овқатлар нархи аввалгидек қолдирилди. Шундай экан, ота-оналарнинг ташвишланишларига ҳожаат йўқ, — деди у.

Истиқбол учун

Синфдошларимиз инглиз тили дарсини жуда яхши кўрадилар. Аммо уни етарли ўрганиш учун имконият бўлмапти. Нега деганда, 9-синфда инглиз дарси ҳафтасига бор-йўғи бир марта ўтилади. Биз, ўқувчилар, инглиз тили дарси соатларини кўпайтириб беришларини жуда истар эдик. Зеро, тил билиб, ривожланган мамлакатлар тараққиётини ўрганиш жумҳуриятимиз истиқболи учун зарур.

Раъно ТОҒАЕВА,
Сирдарё вилояти, Гулистон туманидаги 6-мактаб ўқувчиси.

Уксик қалбларга жўнгина гап ҳам катта илтифотдан туюлади. Ўзингизда синаб кўринг: бемор ёки ногирон одамга хайрихоҳлик билдиринг-чи, агар у одам ярамаса, агар сиз қувонмасангиз мен кафил. Инсоннинг ички туйғуларини шундай нозик ва такрорланмасдир.

Чиройли гап ва ўхшатишларни йиғиштириб қўйиб айтадиган бўлсак, ўтган ҳафтанинг жума куни Гулистон шаҳрида ногирон болаларнинг I вилоят фестивали бўлиб ўтди. Фестиваль шиори «Биз ҳамма нарсага қодирмиз» деб аталар эди.

Гулистон шаҳар драма театри биноси байрамона жиҳозлар билан безатилган. Залда вилоятнинг турли туманларидан келган ногирон болалар, уларнинг ота-оналари йиғилишган.

Саҳнада турли хил ўйинлар, кўшиқ ва рақслар ижро этилди. «Лола» номли болалар борчаси аъзолари жамжи саҳналар кўрсатишди. Ҳар бир концертдан кейин залда гулдурас қарсақлар жаранглади, ҳамманинг юзида кулгу акс этди.

Биз томошабин бўлиб чапак чалиб ўтирган бир боланинг олдира бордик. Исмини сўраган эдик, ёнида ўтирган бир аёл:

— Исми Мустафо, — деб жавоб берди.

— Нечанчи синфда ўқийди? — қизиқдик биз.

— Уқимайди, 1979 йилда туғилган, — жавоб берди аёл.

Бу аёл Мустафо Мирзевнинг онаси Шарофат опа экан. Улар Сайхонобод туманидан таклифнома билан фестивалга келишган. Мустафо ёшлик чоғлариданоқ касалликка чалиниб, гапиролмайдиган бўлиб қолган. Ҳозир ёши 12 да бўлиб, мактабга бормас экан. Катта опалари кўрсатиб берган шакллар асосида бир-иккита ҳарф ёзаркан.

вилоят ЎБҲУ кенгашининг раиси, фестиваль ташкилотчиларидан бири, — улар вилоятимиздаги ногиронларга катта миқдорда маблағ ўтказишди, тансиқ совғаларни топишда кўмаклашишди. Аммо гап совғаларда эмас. Одамнинг, кўпчиликнинг назаридан тушиб бораётган ногирон болаларнинг кўнглини олишда. Вилоят Болалар ва Ўсмирлар Уюшмаида меҳр-шафқат йўналишини кучайтириш ниятимиз бор. Бу фестиваль шу йўлдаги илк қадам десам бўлади.

Фестивалда совға-салом, текин нонушталарга кетган маблағдан ташқари, 1700 сўм пул йиғилди. Шаҳар масжидининг имоми минг сўм хайрия пули ўтказди. Жумҳурият ЎБҲУ кенгаши номидан М. А. Раҳимбердиева 71-ёрдамчи мактаб-интернатга кир ювадиган машина совға қилди.

Қувончдан бошлар айланди. Ногирон болаларнинг кўнглини олаётган ҳар бир киши ўзини енгил ҳис қилар, ҳамма бу болаларнинг жамиятдан узоқлашиб кетишига йўл қўймаслик кераклиги ҳақида ўйлар эди.

Сайхонобод туманилик Зарифа Сатторовани қўлидан етаклаб саҳнага олиб чиқишди. У ҳозир Тошкентдаги 20-кўзи ожизлар маҳсус мактабнинг 9-синфида ўқийди. Зарифа микрофон олдиға яқинроқ келиб, Юлдуз Усмонова айтадиган кўшиқни куйлай бошлади.

Зарифа куйлар экан, биз фестивалнинг шиорини яна бир бор эсга олдик: «Ҳа, улар ҳамма нарсага қодир» деган фикр ўтди кўнглимиздан.

Н. АЛИМОВ.

Суратларда: Азизжон Зарипов кўшиқ куйляпти. Фестивалдан лавҳалар.

Назрулло ҒАЙЗУЛЛАЕВ суратга олган.

МУРАББИЙЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР БИЗНИНГ МУСАЖОН АКА

Мусаҷон Ҳамроевни деярли бутун жумҳурият аҳли яхши танийди. Айниқса «Тонг юлдузи», «Маърифат» газеталарининг муштарийлари.

М. Ҳамроев умрининг 42 йиллик даврини болалар тарбияси, болалар қувончига бағишлаб келди. Биргина 50-мактабнинг ўзида 26 йил болалар етакчиси сифатида фаолият кўрсатган. Мусаҷон аканиннг ўғитларини бу даргоҳда ўқиган минглаб ўқувчилар ўзлари билан ҳаётга олиб кетишди.

Мақтабда М. Ҳамроевнинг

ташаббуси билан жуда кўп ишлар қилинди. Ҳар йили Улуғ Ватан уруши фахрийлари, таниқли кишилар билан ўтказиладиган учрашувлар, темурчилар отрядининг савобли ишлари, мамлакатнинг 26 шаҳар ва қишлоғи билан ўрнатилган дўстлик алоқалари мақтаб ўқувчиларининг ўн йиллик даврини мазмунан бойитди.

Мақтабда энг шинам, энг файзли хоналардан бири болалар ва ўсмирлар хонасидир. Бу ерда юртимиз, унинг тарихий шахслари ҳақида ҳикоялар, жамоат ишларида

фаоллик кўрсатаётган мақтаб илғорлари тўғрисида маълумотлар бор. М. Ҳамроев туман ва вилоятда иш юритаётган болалар етакчиларига ўз тажрибасини ўргатиб келаётир. Унинг фаолият тажрибаси кўргазма тариқасида жумҳурият миқёсида оммалаштирилган.

Мусаҷон Ҳамроев ўзининг машаққатли, аини пайтда шарафли меҳнати учун бир қанча фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган. Юксак «Хурмат Белгиси» нишонига сазовор бўлган.

Хурматли устоз, зукко тарбиячи, ширинсўз ўртоқ, меҳрибон мураббий Мусаҷон Ҳамроев яқинда пенсияга чиқмоқчи, 60 ёшга чиққан мураббийимизни жумҳурият миқёсидаги пенсияга кузатар эканмиз, уларга мустақкам соғлиқ, чинор умридек узоқ умр тилаймиз. Ўқувчилари ҳолидан хабар олгани, фойдали маслаҳатлар сўрагани келганларида қувонамиз.

Ю. ТОШТЕМИРОВ,
мақтаб директори.
У. МАМАЖОНОВА,
тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари.
Фаргона вилояти, Охунбобоев тумани.

СУРАТДА: Мусаҷон ака болалар билан машғулот вақтида.

ОЛТИЛАР ЕТТИЛАРДАН ЎЗИШДИ

Алишер Навоий ижодига бағишлаб мақтабда кечалар ўтказилиши янгилик эмас. Бизнинг мақтабда эса бу даҳо шоир ижоди борасида синфлар аро беллашувлар ташкил этилди. Кечалардан фарқли ўлароқ бу билимдонлик мусобақаси жуда қизиқарли ўтди. Айниқса, ўрта синфлар ўртасида финалга йўлланма олган олтинчи ва еттинчи синфларнинг «Наво» ва «Сафо» командалари баҳсини кўрсангиз, бунга ўзингиз ҳам ишонган бўлардингиз. Икки синф тайёргарлигига ҳам «беш кетиш» керак. Уларнинг савол-жавоблари биргина адабиёт дарслиги доирасида бўлгани йўқ. Балки Навоий асарлари хусусида ўтмиш ва ҳозирги замон навоийшунослари айтган фикр ва маълумотлар асосида бўлди.

Баҳс сўнггида 6-синф ўқувчилари ўз рақибларидан 2 очко ўзиб, голибликни қўлга киритдилар.

Ҳайрулла БОБОТОВ,

Ғузор туманидаги 8-мақтаб ўқувчиси.

БЎШ ВАҚТЛАРДА САРАЛАЙМИЗ

Мақтабимиз олдида туман матлубот жамиятига қарашли сабзавот экинларини сақлаш пункти жойлашган. У ерга вақти-вақти билан картошка, пиёз каби сабзавот экинлари келиб туради. Сабзавотларни қиш вақтида чириб кетмаслиги учун саралаб туриш керак. Бу ишларни қилиш учун эса кўпроқ ишчи кучи зарур. Шу боис сақлаш пункти мутасаддилари билан келишган ҳолда ўқувчилар дарсдан бўш вақтларида бу ишда уларга ёрдам бермоқдалар.

Хуршида ЖҲРАЕВА,

Фаргона вилояти, Ленинград туманидаги 34-мақтаб.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● Раҳмон Умарович Янги ТошДавТЮдаги болалар жарроҳлиги шўъбасининг мудирини, Тиббиёт соҳасида ўттиз беш йилдан буён ишлаётган бўлса, ўз иш тажрибасида 4 ёшли боланиннг ЭХИНОКОКК — жигар ўсимтаси билан касалланганлигини биринчи кўриши экан. Кичкина Исабекнинг операциясида Р. У. Умаров билан унинг ёрдамчиси Баҳодир Тошхўжаев қатнашдилар. Операция муваффақиятли бўлди.

● 14 январининг ўзида болалар жарроҳлиги бўлимига 13 нафар касал келди. Улар орасида Саодат Бакирова ҳам бор. Уни зудлик билан жарроҳлик курсисига ётқишти ва томоғига тикилиб қолган 3 тийинлик ҳамда 5 тийинлик тангаларни олиб ташлашди. Саодатнинг нима учун айнан танга ютганлиги ҳозирча аниқланмоқда.

● Тошкентдаги 234-мақтабда боғдорчилик тўғрисида фаолият кўрсатади. Мақтаб иссиқхонасининг масъул кишилари ҳам шу тўғрарак аъзоларидир. Ўқитувчилардан Қ. Абдуллаев, Д. Муслимов болаларга фақат маслаҳат беришади, холос.

Ўтган ҳафтада болалар ерни юмшатиб, иссиқхона клёнчаларини янгиладилар. Энди уруғлик сепишга тайёрланишарти.

● 125-мақтаб ўқувчиси Алёша Наумов ўтган йилнинг охирида эркин кураш бўйича ССЖИ спорт устаси унвонини олган эди. Бу даражага эришиш учун Алёша спортда анчагина тер тўқди.

Ҳозир уни бир нарса ўйлантириб турибди: ССЖИ гарқаб кетди, энди у олган унвонининг тақдирини нима бўлади?

ТАЖРИБА

АЛМАШАЙЛИК

И. Эргашев номидаги дружинамиз мактабимизнинг Болалар ва Ўсмирлар Уюшмасига айлантирилди. Уюшма фаоллари ўз фаолиятларини давом эттириб, иш режаларига бир қанча янгиликлар киритдилар.

Уюшма ишнини ташкил этувчи ва унга раҳбарлик қилувчи 11 нафар ўқувчилардан иборат штаб ташкил этилди. Улар слётда қабул қилинган «Асосий иш йўналишлари»даги «Она юрт», «Мерос», «Саломатлик» йўналишлари бўйича ташкил этилган тўғаракларга раҳбарлик қиладиган бўлишди.

Болалар уюшма атрибутларини ҳам ўзгартиришмоқчи. Ҳозирча буни муҳокама қилишяпти. Янгиланган ташкилотда ўз фаолиятини яхши изга тушириб олган уюшмалар ўз тажрибалари билан алмашишларини ис-тар эдик.

Зулхумор ШАБОЕВА,
Бухоро вилояти, Пешку тумани, Ал-Хоразмий номидаги мақтаб болалар етакчиси.

«Тилингни асрагил...»

Навоий, тилинги асрагил зиндор,
Десангким, емай даҳр ишидан фусус.
Назар қилки, ўқ оғзи тилсиз учун,
Қилурлар тожварлар билан дастбўс.
Неча тожварлар кесарлар бошин,
Чу ҳангомсиз нағма тортар хурус.

Қитъаниннг биринчи икки қаторида «Дунё ишларидан афсусга ботмайин десанг тилиннга эҳтиёт бўл, уни асрагил», дейилган. Шоирнинг ўз-ўзига мурожаати ва ўзидан талаби барча ўқувчига тегишли.

Бобомизнинг асл муддаоси тилни асрашга қақриқдир. Лекин буни кимдир англайди, кимдир эса йўқ. Ҳазрат Навоий шунини инобатга олиб, қитъаларида севиб ишлаган тамсил санъати, яъни далил келтириш усулига суянади.

Назар қилким, ўқ оғзи тилсиз учун,
Қилур тожварлар била дастбўс.

Демак, бу — биринчи далил. Чунончи, назар сол, ўқ оғзи (ёй ўқи эътиборга олинаётир) тилсиз бўлганлиги учун тож эгалари — шоҳлар билан қўл ўпишади. Ўқнинг тилсизлигини намуна қилиб ҳазрат Навоий одамларга қарата «Сиз ҳам буткул гунг бўлинг, шунда тождорлар ардоғи ва саховатига эришасиз», демоқчимилар? Йўқ, албатта байтдаги фикр мазмунини аниқ билиш ва тўғри хулоса чиқариш учун ўтмишда яратилган афсона, мифология қарашларга мурожаат қилиш лозим. Қадимий туркларнинг тасаввурларига кўра ёй ва ўқ худо томонидан яратилган. Шунинг учун туркларда ёй ҳукмронлик, мустақилликни, ўқ эса тобеликни билдирган.

Мабодо бир қабила иккинчи қабила бошлиғига ўқ юборса, у икки маънода қабул қилинган. Биринчи — ҳурмат. Иккинчиси — қарамлик. Энг қадим Хитой манбаларида туркларда ҳар қайси қабиланинг махсус ўқи бўлганлиги ёзилган эмиш. Мир Алишер Навоий ўқнинг «тожварлар билан дастбўс» қилишини сўзлаганларида ана шу нуқтаи назарларга асосланганлар. Энди иккинчи далил:

Неча тожварлар кесар бошин,
Чу ҳангомсиз нағма тортар хурус.

Хўрознинг бемаҳалда қичқирishi ҳанузгача ҳосиятсиз ҳодиса саналади. Нега? Бу ҳам афсонавий воқеа билан алоқадор. Олис асрларда Каюмарс деган подшоҳ бўлган экан. У адолатли бўлиб, кўп жойларни обод этган

эмиш. Каюмарснинг Пушанг отли ўғлини Дамованд тоғида девлар ўлдиришади. Бундан бир қуш огоҳ бўлиб қаттиқ нола қила бошлайди. Шоҳ у қуш ёрдамида ўғлининг жасадини топади. Каюмарснинг бошқа фарзандлари ҳам бўлади, улардан бирини юртга бошлиқ тайинлаб, ўзи девларни ўлдиришга отланади. Каюмарс йўлда кетаётиб бир оқ хўрозни уч-

ратади. У йўл бошида туриб қичқирмоқда, сал олисроқда бир товۇқни илон ўраб олган. Хўроз қичқирибгина қолмасдан, жан-жаҳди билан илонга ташланар ҳам эди. Бу ҳолат Каюмарсга хуш келади ва: «Агар хўроз ўз жуфтини қутқариш учун курашаётган экан, демак, бу жониворнинг ҳам феъли инсонга ўхшаш» дейди. У илоннинг бошини янчиб, хўроз билан макиёни озод қилади. Уларни ўз ўғилларига бериб, асраб-авайлашни буюради. Шундан бошлаб элда товۇқ сақлаш расмга айланади. Чунки улар бор хонадорларга девлар йўламас эмиш. Хўрознинг қақриши эса яхшилик белгиси экан.

Унда Навоий нега бемаҳал қичқирган хўрознинг боши кесилиши тўғрисида эслаётир? Бу ҳодиса ҳам Каюмарс тақдирига боғланган. Бир кун уша оқ хўроз кутилмаганда кечки пайтда қичқириб қолади. Одамлар бунинг сирини билолмай ҳайратланишади. Сўнг маълум бўладики, Каюмарс ўлган экан. Шунинг учун хўроз кечки пайт қичқирди — бу ёмонлик хабари. Ундай хўрозни дарҳол сўйиш лозим деган фикр ақида шаклда асрлар мобайнида яшаб келган. Бунга ўхшаш эътиқодлар дунёдаги бошқа халқлар учун ҳам хосдир. Масалан, Шекспирнинг «Ҳамлет»ида ўқиймиз:

«Горацио:
Дерларки, гўё хўроз — тонг карнайчиси,
Қичқириб уйғотади кундуз тангрисин.
Гўё унинг садосини эшитгач ҳамон — Ҳаводами, ўтдами, қуруқда, сувда Кезаётган саёқ рух унга шошилар
Бу қиссанинг далилин биз ҳозир кўрдик.
Марцелл:
Ростдан хўроз қичқиргач у хира бўлди
Элда бир эътиқод бор, гўё ҳар қишда Ҳазрат Исо байрамини арафасида
Туни билан қичқириб тураркан хўроз
Дейдиларки, у кеча — арвоҳлар жимжит.
Тунар — соқини,
юлдузлар беозор бўлур...»
Кўраясизки, бизга оддий бўлиб туюладиган хўроз қичқирishi ҳодисаси икки буюк санъаткор учун икки муҳим маъно ва хилма-хил нуқтаи назарларни ифодалашга воқиф бўлган. Навоий бу воқифа орқали ўринсиз гап, мавридсиз алжирашлар инсон ўлмига ҳам сабаб бўлиши эҳтимолидан огоҳлантирган.

Иброҳим ҲАҚҚУЛ,
адабиётшунос олим.

Математика фани ақлни чархлайди. У аниқ фан бўлгани учун ҳам қизиқарли. Оҳангарон туманидаги Ойбек номидаги мақтабнинг бошланғич синфида дарс кетмоқда. Сиф ўқитувчиси Гулбаҳор Абдурашулова кичкинтой математикларга фаниннг асрорларидан сабоқ беради.

СУРАТДА: бошланғич синф ўқувчилари ҳозирча 2x3 каби энг жўн мисолларни ечишмоқда.

Р. АЛЬБЕКОВ
суратга олган.

ЁЛҒОНДАКАМ «ДЎХТИР»

Болаларни ҳеч кузатиб кўрганмисиз: улар ўзларига маъқул бўлган касб эгаларига ўхшашга, уларга тақлид қилишга ҳаракат қилишади, ўртоқлари билан ана шу соҳадаги ўйинларни ўйнашади. Муқаддас ҳам шундай. Иккинчи синфда ўқиса ҳам дарсхонасида кўғирчоқларини даволайдиган бурчак, алланималардан ясалган асбоб-ускуналар бор. Дарсдан бўш қолди дегунча, шулар ёнида Муқаддас.

— Иккинчи синфга ўтибсану ҳалигача кўғирчоқ ўйнайсанми? — атайин жинга тегиш учун сўрайман ундан.

— Кўғирчоқ эмас, дўхтир-дўхтир, — дейди у қизариб. Кейин ўзини ўнглаб олиб давом этади. — Катта бўлсам, дўхтир бўлмоқчиман. Болалар касал бўлса даволайман. Ҳозирча кўғирчоқларимни...

Асло ўйламанг Муқаддас эркатой, ўйинқароқ қиз экан деб. У жуда ўткир зеҳни, ақлли қиз. Онасининг айтишича, Муқаддас уч ёшида юзгача санашни ўрганган, беш ёшида эса алифбонинг барча ҳарфларини танийдиган бўлиб олибди. Шунинг учун ҳам мактабга, ўқишга келиб ҳеч қийналмай дарсларни ўзлаштира бошлабди.

— Муқаддас мактабни тугатгунча ҳам аълога ўқишига ишонаман, — дейди унинг синф раҳбари Раҳима опа Гоэева.

— Раҳима опамларнинг ёрдами билан деярли барчамиз яхши ўқиймиз. Чунки улар ҳар доим ҳар ишда бизга ёрдам беришлари билан бирга ёмон ўқийдиганларга мурасасиз ҳамдирлар, — дейди Муқаддас.

Муқаддас ҳозир Жиззах шаҳридаги 2-мактабнинг 2-синфида таълим олади. Мактабдан қайтгач, онасига уй юмушларини бажаришда кўмаклашади. Кейин дарсларини пухта бажаради. Барбир бўш қолди дегунча ёлғондакам «шифоҳона» қошида...

Пардабой ЭРГАШЕВ.

КИЧКИНА ДЕМАНГ БИЗНИ...

Шашка ўйинини шахматга нисбатан осон, деб ўйлашади. Аммо бу нотўғри фикр. Бундай дейишимга сабаб яқинда мактаб-интернатимиз да бошланғич синфлараро шашка бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. Унда укажонларимнинг жиддий ўйлаб, чуқур мулоҳаза юритиб ўйнашганини кўриб, бу ўйинда ютиш ҳам осон эмаслигини тушундим.

Бобомуродни кўп кузатдим. У авваллари ҳам спорт тўғаракларига қатнашар, турли жумбоқ ва топшириқларни ечишга қизқар эди. Жасур ҳам бўш келмапти. Ҳар сафар рақиб томон дончасини ютиб олганда севиңчи ичига сиғмайди. Мусобақа якунида ҳа-

камлар ҳайъати номидан сўзга чиққан ўқитувчи шундай деди:

— Спортнинг ҳар бир ўйинида моҳир бўлиш жиддий курашлар билангина амалга оширилади. Бунга эса жуда болалиқдан машқ қилганларгина эришишлари мумкин. Бугунги мусобақада эса 2-«Б» синф ўқувчиси Бобомурод Мойлиев ва 3-«Б» синф ўқувчиси Жасур Рўзиқулов голибликни қўлга киритишди.

Голибларга қарасангиз улар худди «Кичкина деманг бизни» дейишаётгандек эди.

Ш. ҚУРБОНОВА,
Шаҳрисабз тумани, В. И. Ленин номидаги 1-маҳсус мактаб-интернатнинг 6-«А» синф ўқувчиси.

ИККИ ДУГОНА

Иккинчи чорак якуни учун бағишланган йиғилишда бу икки дугона номи тилга олинди: «Жамоатчи, ибратли ишлар ташаббускорлари, «Юлдузча» вожатийлари Муқаддас Эшназарова ва Гавҳар Бозоровага улар бошқараётган октябрят синфларнинг ўқитувчилари миннатдорчилик билдиришади».

Катта йиғилишда айтилган бу сўзлар ҳақли эди. Чунки икки дугона ўқув йили бошидан бери 1—3-синф ўқувчиларини ўз оталиқларига олишиб, уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этишда, уй вази-фаларини ўзлаштириш-

да, турли кеча ва байрамлар ташкил қилишда ўқитувчиларга ёрдам беришди.

— Опаларимизни бирор кун кўрмасак дарров зерикиб қоламиз, — дея чуғурлашади кичкинтойлар.

— Бу иш ўзига хос биз учун амалий машғулот, — дейди икки дугона. — Нимага десангиз, биз катта бўлганда ўқитувчи бўлмоқчимиз. Болалар билан ишлаш эса жуда қизиқарли.

Икки дугонанинг ниятлари амалга ошишига тилакдошмиз.

Н. РАҲМОНОВА,
Қашқадарё вилояти, Косон тумани, 8-мактаб ўқувчиси.

Ҳиндистоннинг шимол-шарқида жойлашган Сикким шаҳри саёҳатчиларни эрталардагидек чиройли ибодатхонаси, тоғли қироллиги, тилладан қуйилган будда ҳайкаллари, қуюқ ўрмонларни манзарали яшил яйловлари билан, биллурдек шаффоф дарёлари ва меҳмондўст халқи билан қарши олади.

СУРАТДА: сиккимлик болакайлар.

СИТА сурати.

РУХСАТ БЕРСАНГИЗ...

Эскича, деб аташаётган ўқишни жуда ёқтираман. Уни «эскича» деб нотўғри аташади. Чунки у доимо бўлган. Лекин масжидга борсам, номозжума кунлари дарс қолдирсам, қуръон суръаларидан ўргансам, опаларимга ёқмайди. «Уканг мулла бўлмоқчимиз, деб кулишяпти синфдошларимиз», деб турткилашади. Бунинг нимаси ёмон? Ахир

бундай сабоқларни билиш фойдали-ку?! Нима учун мактаб ўқитувчилари бунга рухсат беришмайди? Ўзлари дарсларда «Болаларимиз тарихимизни ўқий олишмайди. Чунки эски имлони билишмайди» дейишади. Менинг эса жуда ҳам эскича ўқигим келади.

Ф. НУРАЛИЕВ,
Бухоро вилояти, 3-синф ўқувчиси.

«КИЧКИНТОЙ»НИНГ АЪЛОЧИЛАРИ

Илҳом РУСТАМОВ
Бухоро вилояти, Пешку тумани, Ал-Хоразмий номидаги мактабнинг 2-синфида таълим олади. Унинг қандай бола эканлигини ўқитувчилардан сўраг. «Одобли, ақлли, нитилувчан, озода, энг муҳими — аълочи», деб жавоб беришади улар.

Бу ширинтой қиз эса Термиз шаҳридаги 11-мактабнинг 4-«А» синфида ўқийди. Умида АБДУЖАЛИЛОВ А синфдаги аълочи ўқувчилардан саналиши билан бирга, мактабдаги энг фаол қизлардан. У тубхоналарига аъзо ҳамдир.

МОСКВА. Барча ғаройибот ва мўъжизаларга ишонувчилар рекордлар китоби «Диво»нинг чорловига ҳозир бўлдилар. Йиғилганларнинг барчаси ноёб қобилият эгалари эди.

СУРАТДА: 11 ёшли Савелий Косенко техника дорилфунунининг талабаси бўлди. У ўзи ястаниб ўтирган автомобилни конденсатордан ясаган.

СИТА сурати.

Кунларнинг бирида Бўри Типратиконни учратиб қолибди.

— Эй, сен, менга қара, намунча тасқарасан. Анави қўлга бир қара, ўзининг даҳшатли башарангни кўрасан. Бунча тикканни нима қиласан-а?

— Ҳеч кимдан кўрқмаслик учун керак, — дебди оғирлик билан Типратикон.

— Сен кимдан кўрқасан?

Бўри ва ТИПРАТИКАН

— Мисол учун тулқидан ёки сендан... Урмонда санқиб юрганлар камми?

— Э-э, қўйсангчи, тулқини билмадимиз мендан кўрқмасанг ҳам бўлади. Мен жуда ювош ҳайвонман.

Шундай деб у ўткир қозиқ тишларини кўрсатиб, кулиб юборибди.

«Ҳм, — ўйлабди Типратикон. — Бундан иложи борича узокроқ юриш керак, Бўлмас...»

— Менинг пўстим сенга нимаси билан ёқмайди? — қизиқсиниб сўради у Бўридан.

— Нима учун ёқмас экан? — тилғламалик қила бошлабди Бўри. — Фақат менимча, агар сен уни ечиб ташласанг бундан ҳам чиройли бўлар эдинг, дейманда.

«Яна нималар хоҳламайсан», деб ичида ўйлабди Типратикон. — Майли сенингча бўлсин, пўстинимни ечаман — дебди.

— Жуда яхши бўлади-да, — хурсанд бўлиб кетди Бўри...

— Сабр қил, Бўривой. Менинг ҳам сенга бир шартим бор. Шуни бажарсанг мен пўстинимни ечаман.

— Қанақа шарт? — Бўри ишнинг бундай чапасига кетишини ҳеч кутмаган, шошганидан, ҳатто жағлари осилиб кетди.

— Сен Қизилиштон дўхтирга бориб қозиқ тишларингни олдириб келасан. Кейин мен пўстинимни ечаман.

— Жа-а ақлли бўлиб кетибсанми? Мен кейин қандай қўйларни гажийман?

— Қолган тишларинг билан.

— Ахир улар унча ўткир эмас-да! — Бўри ўзини кучсиз кўрсатишга ҳаракат қилиб, гужанак бўлиб олибди.

— Нима қилибди? Агар ҳимояловчи пўстинимни ечсам, менинг ҳам ҳолим не кечишини бир тасаввур қилиб кўр-чи?!

Бўри жим. Ақлли Типратиконни алдаб бўлмаслигини сезибди. Кейин секин-аста кета бошлабди.

— Ҳа, Бўривой, — кулиб сўрабди Типратикон, — айёрлик билан қўлга туширмоқчи эдингми? Ақл чиройдан доимо устун туришини билмасмидинг?

ЖАҲОН АДАБИЕТИ ХАЗИНАСИДАН

—Худо хайрингизни берсин, сиёсий мунозараларингни жила қуриса бугун, шундай кунда қўя туринглари!

— Мутлақо ҳақсиз, мэм, — деди Чарлз тоға. — Бас, етар, Саймон. Бўлди энди, тамом.

— Хўп, хўп, — деди бидирлаб мистер Дедалус.

У қумғоннинг қопқоғини ил-кис кўтарди:

— Хўш, кимга яна куркадан?

Ҳеч ким жавоб қилмади.

Дэнти яна гап очди:

— Воизликни католикка чиқарган, ҳа, шубҳасиз католикка.

— Миссис Райорден, ўтиниб сўрайман, — деди миссис Дедалус, — бугунча шу гапни тўхтатиб турайлик.

Дэнти у томонга ўгирилиб, шундай деди:

— Сизнингча, мен черков жамоасини тақдирлашларига чидаб туришим керакми?

— Агар улар сиёсатга ара-лашсини бас қилишса, — бе-ихтиёр гапга қўшилиб кетди мистер Дедалус, — ҳеч ким уларга бир оғиз гапирмайди.

— Ирландиянинг епископ-лари ва поплари ўз сўзини ай-тишди, — Этироз билдирди Дэнти. — Уларга бўйин бер-моқ лозим.

— Улар сиёсатдан воз кеч-синлар, — гапга аралашди мистер Кейси, — акс ҳолда халқ черковдан юз ўгиради.

— Эшитаяпсизми, — деди Дэнти миссис Дедалусга му-рожаат қилиб.

— Мистер Кейси! Саймон! Бас, етар, ўтиниб сўрайман, — ялина бошлади миссис Де-далус.

— Яхшимас! Яхшимас! — деди Чарлз тоға.

— Бу нима деган гап! — қичқирди мистер Дедалус.

— Биз инглизларнинг амри билан ундан! воз кечшимиз керакми?

— У халқни ортидан эргаш-тиришга нолойиқ бўлиб қолган эди, — деди Дэнти. — У ҳам-манинг кўз олдига гуноҳга бо-тиб яшади.

— Ҳаммамиз гуноҳга ботган-миз, гуноҳкор бадбахтлармиз, — вазминлик билан жавоб қилди мистер Кейси.

— «Хою ҳавасдан буткул тийилиш мушкул, бироқ бун-дайин гуноҳдан ўзини четга ола билмаганининг ҳолига вой, — деди миссис Райорден.

— Магар бундай кимсанинг гар-данига тегирмон тошини бой-ласалар, боз уни денгизга таш-ласалар тузук, токи у ўзгалар-ни йўлдан оздирмагач». Му-қаддас китобдаги сўзлар бу-ри, — деди мистер Дедалус.

— Саймон! Саймон! — Чар-лз тоға уни туртди. — Ёш боланинг олдига-я!

— Ҳа, ҳа, — деди хато қил-ганини пайқаб мистер Дедал-ус. — Айтмаяпман-ку... Мен айтмоқчи эдимки... Бўлмагур гапларни станциядаги бир ҳам-мол айтган. Шундай десак ту-зукроқ бўлар. Қани, Стивен ликопчангни чўз, ошна. Қол-дирмагин-а, ҳаммасини егин.

У тўлатилган ликопчани Сти-венга узатди. Чарлз тоға билан Кейсига куркадан икки катта бўлакни устига қайлаи бости-риб узатди. Миссис Дедалус

Бошланиши ўтган сонларда.

овқатдан камгина еди. Дэнти эса қўлларини тиззасига қўйиб ўтирарди. Унинг юзи қизариб кетган эди. Мистер Дедалус санчки билан курканинг қолган-қутганини ковлаштирааркан, деди:

— Яна битта жа бамаза луқ-ма қолди, буни архиерей² луқмаси дейишади. Хўш, хо-нимлар, жентелменлар, ким хоҳлайди?..

У луқмани санчкига санчиб кўтарди. Ҳеч ким миқ этиб оғиз очмади. У луқмани олди-да турган ликопчага қўйиб, деди:

— Менинг ишим таклиф қи-лиш. Ҳар қалай, бу энди ўзим-га қолди, ўзим ейман. Кейин-ги пайтларда негадир дармон-сиздайман.

У Стивенга кўз қисди ва бир қўли билан ликопчасини пана қилиб ейишга тутинди. У овқатни еб бўлгунча ҳеч ким чурқ этмади.

— Саймон, ёш боланинг ол-дида бундай гапларни гапир-маслик керак. Яхшимас.

— Тўғри-да, катта бўлса у ҳаммасини эслайди, — гапни илеб кетди Дэнти қизишиб, — булар бари худога, динга, ру-ҳонийларга қарши гаплар, уларни бола ўзи туғилиб ўс-ган уйда эшитиб ўтирибди.

— Қайтага, билиб, эслаб қолгани тузук, — столнинг на-риги томонидан туриб қичқир-ди мистер Кейси, — ахир Пар-неллнинг юрагини адоий та-мом қилган ўша руҳонийлар ва уларнинг думлари тинмай ирод қилган нутқлар эмасми, уни гўрга тикқан ҳам ўшалар-ку. Йигит бўлганида бу гаплар-

билан кўрсангиз эди, қиров-ли киш кунда қорнига қан-ча чўчка гўшти-ю, карамни ниқтаб жойлаганини! Полвон!

У тўмтоқ башарасини буриш-тириб, лабларини чапиллатиб қўйди.

— Саймон, ёш боланинг ол-дида бундай гапларни гапир-маслик керак. Яхшимас.

— Тўғри-да, катта бўлса у ҳаммасини эслайди, — гапни илеб кетди Дэнти қизишиб, — булар бари худога, динга, ру-ҳонийларга қарши гаплар, уларни бола ўзи туғилиб ўс-ган уйда эшитиб ўтирибди.

— Қайтага, билиб, эслаб қолгани тузук, — столнинг на-риги томонидан туриб қичқир-ди мистер Кейси, — ахир Пар-неллнинг юрагини адоий та-мом қилган ўша руҳонийлар ва уларнинг думлари тинмай ирод қилган нутқлар эмасми, уни гўрга тикқан ҳам ўшалар-ку. Йигит бўлганида бу гаплар-

Жеймс Жойс

САНЪАТКОРНИНГ ЁШЛИКДАГИ СУРАТИ

УРИСЧАДАН А. ОТАБОВЕВ таржимаси.

РУМОНДАН ПАРЧА

— Ҳавоям зап ҳаво бўлди-да, — деди у. — Боз устига шаҳарда мусофирлар жуда кўп.

Ҳеч ким гап қўшмади. У яна гапирга бошлади.

— Менимча ўтган йилга қараганда бу йил зиёратчилар кўп бўлди.

У ўтирганларнинг эгилган, бир қадар мулзам юзларига бир-бир назар ташлади, ҳеч қандай жавоб ололмагач, бир дақиқа сукут сақлаб, сўнг алам билан деди:

— Хулласи калом, менинг рождество зиёратимни буздиларинг!

— Черков жамоасига ҳур-мат бўлмаган уйда, — деб узиб олди Дэнти, — бахт-саодат, хушвақтлик бўлиши мум-кин эмас.

Мистер Дедалус қўлидаги санчки билан пичоқни ликоп-чага шарақлатиб ташлаб юбор-ди.

— Ҳурмат! — деди у. — Биллига³ ҳурматми, шармандаларча сафсата сотгани учун-а ёки ўша Армлик⁴ мешқорин очофатгами? Ҳурмат-а?!

— Черков аъёнлари! — ач-чиқ киноя қилди мистер Кейси.

— Лорд Лейтримнинг⁵ от-боқари, — қўшиб қўйди мис-тер Дедалус.

— Улар худонинг ёрлақан бандалари, — деди Дэнти. — Мамлакатнинг фахри!

— Очофат мешқорин, — деди яна мистер Дедалус. — У фақат ухлаган пайтдагина беэён. Қанийди ўз кўзингиз

ни эсласин, ахир.

— Итдан тарқаганлар!

— хитоб қилди мистер Дедалус. — Иши юришмаётганини сезишган ҳамоно Парнеллни сотишди. Палид каламушлар-дай ташланишди унга, ғажиб ейишди. Мальун итлар! Улар итга ўхшайди. Худо ҳаққи, итга ўхшайди!

— Тўғри қилишган, — қич-қирди Дэнти. — Улар ўзлари-нинг епископларига, поплари-га қулоқ солишган. Уларга шон-шарафлар бўлсин!

— Бу бориб турган қабо-ҳат! — хитоб қилди миссис Дедалус. — Бирор-бир кун йўқки, кўнглини қоп-қора қи-ладиган шундай можаролар-сиз ўтса.

Чарлз тоға тинчланишлар деган маънода қўлини кўтар-ди.

— Жим, жим, жим. Наҳот-ки жаҳлга минмай, сўкинмай гапириб қийин. Бу яхшимас, ахир!

Миссис Дедалус пичирлаб Дэнтини тинчлантирмоқчи бўл-ди, бироқ Дэнти бақириб бер-ди:

— Йўқ, мен жим туролмай-ман! Бу диндан қайтганларга тақдирлаши, тупуришига йўл қўймайман, черковимни, эъти-қодимни ҳимоя қиламан.

Мистер Кейси олдидаги ли-копчани стол ўртасига суриб, тирсагини столга тиради ва ҳиққираган товушда уй эгаси-га қараб мурожаат қилди.

— Мен сизга ўша машхур тупуриш тарихини гапириб берганмидим?

— Йўқ, Жон, айтганингиз йўқ, — деди мистер Дедалус.

— Наҳотки, — деди мистер Кейси, — ғоят ибратомуз та-рих. Бу воқеа яқинда Уиклоу графлигида, ҳозир сиз билан бирга турган жойда юз берган.

У тўхтаб Дэнтига ўтирилди ва ғазабини босиб, салмоқлаб гапирга бошлади:

— Ижозат этинг, хоним, эътиборингиз учун айтиб қўяй, агар мени назарда тутган бўл-сангиз адашасиз, мен диндан қайтганлардан эмасман. Като-ликман мен, худди отамдай, унинг отаси ҳам, унинг отаси-нинг отаси ҳам жуда қадим замонлардаёқ католик бўлган ва ўша пайтлардаёқ биз ўз эътиқодимиздан қайтгандан кўра ҳаётнинг баҳридан ўтиб қўя қолишга тайёр эдик.

— Демак, сиздай одам учун, — деди Дэнти, — ҳозир оз-зингиздан чиққан гапларни айтиш баттар уят.

— Айтинг, Жон, — деди мистер Дедалус жилмайиб. — Қулоғимиз сизда.

— Католик эмиш! — деди яна киноя билан Дэнти. — Учига чиққан протестант ҳам мен бугунги эшитган гапларга ўлсам чидаб ўтирмас эди.

Мистер Дедалус қишлоқ ла-парчиларидай хуштак чалиб, бошини ҳар ёққа саланглата бошлади.

— Мен протестант эмасман, буни такрор айтаяпман сизга — деди мистер Кейси жони чикиб.

Мистер Дедалус ғингшиб-ғингшиб, бошини саланглатиб, туйқусдан хирқироқ товушда мингирлаб хиргойи қила бош-лади:

— Келингллар, ҳой, католик-лар, сиз.

Ибодатдан юзни бурмангиз.

У тагин қўлига пичоқ билан санчкини олиб, овқат ейишга тутинди ва мистер Кейсига қу-ноқ овозда деди:

— Айтинг, ўшани, Жон, ҳи-қоянгиз овқат ҳазм бўлишига ёрдам беради.

Стивен мистер Кейсининг юзига меҳр билан қаради, мистер Кейси қўллари билан бошини чангаллаганча тирсаги-ни столга тираб киприк қоқ-май бир нуқтага термулиб ўтирарди. Стивен каминнинг олдида ўтириб унинг қаҳрли, қорамгаиз чехрасига тикили-шни яхши кўрарди. Бироқ Кей-сининг қорамтир кўзлари ҳеч қачон ғазаб билан чақнамас, вазмин, салобатли товушини эшитиш мароқли эди. Бироқ нега у руҳонийларга қарши? Бундан чиқдики, Дэнти ҳақ экан-да. У отаси гапирганда эшитган эдики, Дэнти ёшли-гида тарки дунё қилган — роҳиба бўлган, кейинча акиси

билакузук ва бошқа майда-чуйда шақилдоқларни дидсиз, анойи одамларга пуллаб, бой-гач, у монастырни тарк этган, Аллеганга кетган. Балки шу-нинг учун у Парнеллга қарши-дир? Дэнти Стивеннинг Эйлин билан бирга ўйнашини ҳам ёқ-тирмас эди. Сабаби Эйлин протестант. Дэнти ёшлигида айрим болалар протестантлар билан бирга ўйнаб юрганини билади, протестантлар эса муқаддас Биби Марямнинг қуйма ҳайкалчасини тақдир-лашарди.

«Фил суякли минора — Тил-ла кўшк!»⁶ дейишарди улар. Қандай қилиб аёл киши фил суякли минора ёки тилла кўшк бўлиши мумкин. Унда ким ҳақ бўлиб чиқади? Унинг хотираси-га Клонгоусдаги касалхона, оқшом, қорамтир денгиз тўл-қинлари, бухтадаги маёқнинг ёғдуси ва шум хабарни эшит-ган оломоннинг қайғули дод-фарёди келди.

Эйлиннинг қўллари узун ва оппоқ эди. Бир кун кечқурун улар кўз бойлаш ўйнаётганда қизалоқ унинг кўзларини қўли билан бекитди: узун, оппоқ совуқ ва майин қўллар. Бу ўша, айни фил суяги. Совуқ ва оп-поқ, мана, фил суякли минора қанақа бўлади.

— Бу ҳикоя қисқагина ва жуда қизиқ, — деди мистер Кейси. — Бу Арклоуда, совуқ, булутли кунда, йўлбошчимиз қазо қилишларидан сал бурун-роқ рўй берган эди.

У мадорсизланиб кўзларини юмди ва сукут сақлади. Мис-тер Дедалус ликопчадаги суяк-ни қўлига олиб, тишлари би-лан гўштни узиб чайнаркан деди:

— Айтмоқчисизки, бу воқеа уни ўлдиришларидан олдин-роқ содир бўлган, демоқчисиз-да?

Мистер Кейси кўзларини оч-ди, кейин чуқур хўрсиниб, да-вом этди:

— Бир сафар у Арклоуга келди. Биз митингга қатнаш-дик, кейин митинг тугади, станцияга тирбанд оломон-нинг орасидан ёриб, бир амал-лаб ўтишга тўғри келди. Ум-римда бунақанги қий-қувни, дод-фарёдни эшитмаганман! Оломон бизни гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа суриб кетади. Бир қари кампир, пияниста алвасти негадир менга аридай ёпиш-ди-қолди. Теваргимда лой ке-чиб гир айланади, кўзини мен-га қадаб олган, тинмай қич-қиради: Руҳонийларнинг душ-мани! Париж биржаси! Мис-тер Фокс!⁷ Китти О, Ши!

— Хўш, сиз нима қилдингиз, Жон? — сўради мистер Дедалус.

Давоми бор.

1. Парнелл назарда тутилаёт-тир.

2. Архиерей — лавозиман юқори бўлган руҳонийларнинг умумий номи.

3. Дублин архиепископи [1841—1921], Парнеллга қарши компанияда иштирок этган.

4. Майкл Лог [1840—1924] — Арм архиепископи, Пар-неллнинг рақиби.

5. Ирланд черкови англиз ҳукуматининг хизматкори экан-ига ишора. Лорд Лейтрим Ирландиядаги англиз ер эга-си, қаттиқ қўллиги билан ном чиқарган. Ирланд қўзғолончи-

лари томонидан ўлдирилган, от-боқари уни ўлдиришларига халақит берган.

6. Биби Марямга мурожаат этиб айтилаётган католиклар дуосидан.

7. Париж биржаси — фени-лар ташкилоти, уни 1888 йили Парнелл бошқарган. Парнелл-ни пулни ноўрни сарфланган-ликда ноҳақдан айблаган ва бу ҳаракат йўлбошчисининг обрўсига салбий таъсир этган. Мистер Фокс — Парнеллнинг Китти О, Ши билан хат ёзиш-ганда қўллаган исмларидан бири.

Бош муҳаррир. Ақром БЕРДИМУРОДОВ.

Таҳрир хайъати: В. ФАИЗУЛЛАЕВ, Т. ЭШБОВЕВ (бош муҳар-рир ўринбосари), А. КУЧИМОВ, М. РАҲИМБЕРДИЕВА, Г. КА-

РИМОВ, М. ПИРМАТОВ (масъул котиб).

Таъсис этувчи:

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ
МАРКАЗИЙ ҚУМИТАСИ.

Бизнинг манзилгоҳимиз: ТОШКЕНТ ШАҲРИ, 700083,
ЛЕНИНГРАД КУЧАСИ, 32-УЙ.

Маълумот учун телефон: 32-54-21

ЎЗНОМА ҲАФТАНИНГ ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.
Ўзнома 346700 нусхада чоп этилди.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Рассом Д. ПАРШИЕВА.